

Teisteanais
Nàiseanta
2023

X872/76/11

**Eachdraidh
Eachdraidh Bhreatainn, na Roinn Eòrpa
agus an t-Saoghail**

DIMÀIRT, 2 CÈITEAN

9:00 M – 10:30 M

Comharran gu lèir — 44

EARRANN 1 — BREATAINN — 22 comharran

Feuch AON cheist bhon phàirt a thagh thu.

ROINN 2 — AN ROINN EÒRPA AGUS AN SAOGHAL — 22 comharran

Feuch AON cheist bhon phàirt a thagh thu.

Sgrìobh do fhreagairtean gu soilleir ann an leabhran nam freagairtean. Ann an leabhran nam freagairtean, feumaidh tu àireamh na ceiste a tha thu a' freagairt a chomharrachadh gu soilleir.

Cleachd inc **gorm** no **dubh**.

Mus fàg thu seòmar na deuchainne feumaidh tu leabhran nam freagairtean a thoirt don Fhreiceadan; mura dèan thu sin, dh'fhaodadh tu na comharran gu lèir airson a' phàipeir seo a chall.

* X 8 7 2 7 6 1 1 *

[DUILLEAG BHÀN]

NA SGRÌOBH AIR AN DUILLEIG SEO

ROINN 1 — BREATAINN

Feuch AON cheist bhon phàirt a thagh thu.

PÀIRTEAN

A. An eaglais, an stàit agus an comann-sòisealta fiùdalach, 1066–1406	<i>duilleag 04</i>
B. Linn nan caochlaidhean mòra, 1603–1702	<i>duilleag 04</i>
C. Malairt Atlantaigeach nan tràillean	<i>duilleag 05</i>
D. Breatainn, 1851–1951	<i>duilleag 05</i>
E. Breatainn agus Èirinn, 1900–1985	<i>duilleag 06</i>

ROINN 2 - AN ROINN EÒRPA AGUS AN SAOGHAL

Feuch AON cheist bhon phàirt a thagh thu

PÀIRTEAN

A. Cogaidhean na Croise, 1071–1204	<i>duilleag 07</i>
B. Ar-a-mach Ameireagaidh, 1763–1787	<i>duilleag 07</i>
C. Ar-a-mach na Frainge, gu 1799	<i>duilleag 08</i>
D. A' Ghearmailt, 1815–1939	<i>duilleag 08</i>
E. An Eadailt, 1815–1939	<i>duilleag 09</i>
F. An Ruis, 1881–1921	<i>duilleag 09</i>
G. Na SA, 1918–1968	<i>duilleag 10</i>
H. Sìtheachadh agus an t-slighe gu cogadh, gu 1939	<i>duilleag 10</i>
I. An Cogadh Fuar, 1945–1989	<i>duilleag 11</i>

[Tionndaidh an duilleag

EARRANN 1 — BREATAINN — 22 comharran

Feuch AON cheist bhon phàirt a thagh thu.

PÀIRT A — Eaglais, stàit agus sòisealtas fiùdalach, 1066–1406

1. Gu dè an ìre gun robh a dleastanas sòisealta mar am prìomh dhreuchd a bha aig an eaglais ann an comann-sòisealta nam meadhan aoisean. 22
2. *Bha Daibhidh I soirbheachail ann a bhith a' meudachadh cumhachd rìoghail sa mheadhan ann an Alba.*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22
3. Gu dè an ìre gun robh Rìgh Iain soirbheachail ann a bhith a' meudachadh cumhachd rìoghail ann an Sasainn? 22
4. Dè cho cudromach 's a bha fàs bhailtean mar adhbhar airson crìonadh a' chomainn fhiùdalaich? 22

PÀIRT B — Linn nan Ar-a-mach, 1603–1702

5. Gu dè an ìre gun robh poileasaidhean Theàrlaich I ann an Alba soirbheachail suas gu 1642? 22
6. Dè cho cudromach 's a bha gnìomhan Thèarlaich I agus na Pàrlamaid an dèidh 1640 mar adhbhar airson cogadh catharra a thòiseachadh ann an Sasainn? 22
7. Dè cho cudromach 's a bha cùisean poilitigeach mar adhbhar airson Rèite an Ar-a-mach 1688–1689? 22
8. *Thàinig atharrachaidhean mòra gu buil air sgàth 's Rèite an Ar-a-mach, 1688-1702.*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22

EARRANN 1 — BREATAINN (a' leantainn)

PÀIRT C — Malairt Atlantaigeach nan Tràillean

9. Dè cho cudromach 's a bha malairt nan tràillean do dh'eaconamaidh Bhreatainn? 22
10. Dè an ìre gun robh cùisean ionmhasail a' riaghladh na dàimh eadar tràillean agus an luchd-seilbh? 22
11. Dè an ìre gun robh buaidhean Ar-a-mach na Frainge mar phrìomh chnap-starra do chur às do mhalairt nan tràillean? 22
12. *Bha an crìonadh ann an cudrom eaconamach tràilleachd mar am prìomh adhbhar airson soirbheachas iomairt cur às do thràilleachd ann an 1807.*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22

PÀIRT D — Breatainn, 1851–1951

13. Dè an ìre gun robh Breatainn na dùthaich làn dheamocratach ro 1914? 22
14. Dè cho cudromach 's a bha iomairt nan Suffragaist mar adhbhar a fhuair cuid de bhoireannaich a' bhòta ann an 1918? 22
15. *Bha na h-ath-leasachaidhean ann an sochairean sòisealta Libearalach èifeachdach ann a bhith a' coinneachadh ri feumalachdan muinntir Bhreatainn.*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22
16. Gu dè an ìre a bha ath-leasachaidhean Làbarach 1945-1951 èifeachdach ann a bhith a' dèiligeadh ris 'na Còig Famhairean'? 22

EARRANN 1 — BREATAINN (a' leantainn)

PÀIRT E — Breatainn agus Èirinn, 1900–1985

17. Gu dè an ìre gun robh buaidh aig a' Chiad Chogadh air Èirinn? 22
18. *B' e an dreuchd a bha aig an Dàil am prìomh chnap-starra a thaobh sìth, suas chun a' Chùmhnaint Angla-Èireannaich, 1918–1921?*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22
19. Dè cho cudromach 's a bha cùis chòraichean sìobhalta mar adhbhar airson na h-èiginn a bha a' fàs ann an Èirinn a Tuath, ro 1968? 22
20. Gu dè an ìre a b' e dreuchd Arm Bhreatainn am prìomh chnap-starra a thaobh sìth ann an Èirinn 1968-1985? 22

[THEIRIG A-NIS GU ROINN 2 A' TÒISEACHADH AIR *duilleag 07*]

EARRANN — AN ROINN EÒRPA AGUS AN SAOGHAL — 22 comharran

Feuch AON cheist bhon phàirt a thagh thu.

Pàirt A — Cogaidhean na Croise, 1071–1204

21. Gu dè an ìre a b' e adhbharan creidimh am prìomh adhbhar airson Crìosdaidhean bho dhiofar chlasaichean a bhith a' gabhail na crois? 22
22. Dè cho cudromach 's a bha sgaraidhean sna stàitean Islamach mar adhbhar airson soirbheachas a' Chiad Chogadh Croise? 22
23. Dè cho cudromach 's a bha dreuchd armailteach Saladin mar adhbhar airson Treas Chogadh na Croise a rèiteach? 22
24. *Bha an sàrbheachd a thaobh cogadh croise air crìonadh mu àm A' Cheathramh Cogadh Croise, 1204.*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22

PÀIRT B — Ar-a-mach Ameireagaidh, 1763–1787

25. Dè cho cudromach 's a bha peanasachadh Mhassachusetts mar adhbhar airson gluasad an luchd-colonachd gu neo-eisimeileachd? 22
26. Gu dè an ìre a bha beachdan Tòmas Paine a' riochdachadh beachd Bhreatainn a thaobh na còmhstri anns na colonaidhean? 22
27. *Bha buaidh nam marannan mar am prìomh adhbhar airson buaidh luchd nan colonaidhean ann an Cogadh na Saorsa.*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22
28. *Thug Ar-a-mach Ameireagaidh buaidh phoilitigeach mhòr air na Stàitean Aonaichte ùra.*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22

EARRANN 2 — AN ROINN EÒRPA AGUS AN SAOGHAL (a' leantainn)

PÀIRT C — Ar-a-mach na Frainge, gu 1799

29. *Bha buaidh Ar-a-mach Ameireagaidh mar am prìomh adhbhar airson Ar-a-mach na Frainge ann an 1789?*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22
30. Dè an ìre gum b' e Bun-reachd Catharra na Clèireachd am prìomh adhbhar airson fàilligeadh monarcachd bhun-reachdail, suas gu 1792? 22
31. Dè cho cudromach 's a bha Bun-reachd 1795 mar adhbhar airson a' Chonsalachd a stèidheachadh? 22
32. Gu dè an ìre gun robh buaidh shòisealta agus phoilitigeach chudromach aig Ar-a-mach na Frainge? 22

PÀIRT D — A' Ghearmailt, 1815–1939

33. Gu dè an ìre gun robh fàs ann an nàiseantas sa Ghearmailt, suas gu 1850? 22
34. *B' e neo-shùim a' mhòr-shluaigh am prìomh chnap-starra do dh'aonadh na Gearmailt, 1815–1850.*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22
35. Gu dè an ìre a b' e mì-thlachd mu Chùmhnant Versailles am prìomh adhbhar gun d' fhuair na Nadsaidhean cumhachd ann an 1933? 22
36. Dè cho cudromach 's a bha cleachdadh propaganda mar adhbhar gun robh e comasach dha na Nadsaidhean cumhachd a chumail, 1933-1939? 22

EARRANN 2 — AN ROINN EÒRPA AGUS AN SAOGHAL (a' leantainn)

PÀIRT E — An Eadailt, 1815–1939

37. Gu dè an ìre gun robh fàs ann an nàiseantas san Eadailt, suas gu 1850? 22
38. Dè cho cudromach 's a bha eadar-dhealachaidhean eaconamach agus cultarail mar chnap-starra air aonadh na h-Eadailt, 1815–1850? 22
39. *B' e ath-thagradh Mhussolini agus na Faisistich am prìomh adhbhar a fhuair na Faisistich cumhachd san Eadailt, 1919–1925.*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22
40. Dè an ìre gun robh poileasaidh cèin mar am prìomh adhbhar gun robh e comasach dha na Faisistich cumhachd a chumail, 1922–1939? 22

PÀIRT F — An Ruis, 1881–1921

41. Dè cho cudromach 's a bha call armailteach sa chogadh an aghaidh Iapan mar adhbhar airson Ar-a-mach 1905? 22
42. *Bha an Tsar soirbheachail ann a bhith a' neartachadh ùghdarras eadar 1905 agus 1914.*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22
43. *B' e ath-thagradh Lenin agus nam Bolsheabhaigs am prìomh adhbhar airson soirbheachas Ar-a-mach an Dàmhair, 1917.*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22
44. Dè an ìre gum b' e dì-aonachd eadar na Daoine Geala am prìomh adhbhar airson buaidh nan Daoine Dearga anns a' Chogadh Chatharra. 22

EARRANN 2 — AN ROINN EÒRPA AGUS AN SAOGHAL (a' leantainn)

PÀIRT G — Na Stàitean Aonaichte, 1918-1968

45. Dè cho cudromach 's a bha dìth buaidh phoilitigeach mar chnap-starra air coileanadh chòraichean catharra do dhaoine dubha, suas gu 1941? 22
46. Gu dè an ìre gun robh cus ullachaidh de stuth agus ro bheag de chleachdadh na phrìomh adhbhar airson èiginn eaconamach 1929-1933? 22
47. Gu dè an ìre gum b' e dreuchd chòraichean catharra nan daoine dubha am prìomh adhbhar airson leasachadh iomairt nan Còraichean Catharra, às dèidh 1945? 22
48. *Bha gluasad nan Còraichean Catharra èifeachdach a-thaobh feumalachdan Ameireaganaich dhubha, suas gu 1968?*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22

Pàirt H — Sìtheachadh agus an t-slighe gu cogadh, gu 1939

49. Dè cho cudromach 's a bha dioplòmasaidh mar an dòigh a bu chudromaiche a chleachd a' Ghearmailt agus an Eadailt gus na poileasaidhean cèin aca a leantainn bho 1933? 22
50. Gu dè an ìre gun robh dìth luchd-taic earbsach na phrìomh adhbhar airson poileasaidh sìtheachaidh Bhreatainn, 1936–1938? 22
51. Dè an ìre gun do dh'fhàillig Aonta Mhùnich? 22
52. *B' e an ionnsaigh air a' Phòlainn am prìomh adhbhar a thòisich cogadh catharra ann an 1939?*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22

EARRANN 2 — AN ROINN EÒRPA AGUS AN SAOGHAL (a' leantainn)

Pàirt I — An Cogadh Fuar, 1945–1989

53. *Bha poileasaidhean Sòbhieteach airson smachd a chumail air taobh an ear na Roinn Eòrpa gu math èifeachdach, suas gu 1961.*
Dè cho iomchaidh 's a tha am beachd seo? 22
54. Dè cho cudromach 's a bha an rèis armachd mar adhbhar airson Èiginn Astairs Chiuba ann an 1962? 22
55. Dè cho cudromach 's a bha cosgais eaconamach na rèis armachd mar adhbhar gun do dh'fheuch na mòr-chumhachdan ris a' Chogadh Fhuar, 1962–1979, a stiùireadh? 22
56. Gu dè an ìre gur e gun do chaill an t-Aonadh Sòbhieteach ann an Afganastan am prìomh adhbhar gun tàinig deireadh a' Chogaidh Fhuair? 22

[CRÌOCH A' PHÀIPEIR]

[DUILLEAG BHÀN]

NA SGRÌOBH AIR AN DUILLEIG SEO